

der Mann reis _____ / du öffn _____ / Herr und Frau Müller kauf _____ / man
 frag _____ / er und sie wander _____ / das Auto kost _____ / wer antwort _____ /

Uregelmæssige udsagnsord

Regelmæssige udsagnsord beholder den samme stamme i alle bøjninger. Uregelmæssige udsagnsord **forandrer stammen**. Dog er det ikke alle uregelmæssige udsagnsord, der forandrer stammen i nutid. En del af dem forandrer den kun i datid og/eller kort tillægsform.

Der findes 3 grupper:

	1. Gruppe: ingen forandring i stammen	2. Gruppe: a bliver til ä i 2. og 3. person ental		3. Gruppe: e bliver til i(e) i 2. og 3. person ental
	<i>kommen</i>	<i>schlafen</i>	<i>laufen</i>	<i>geben</i>
<i>ich</i>	<i>komme</i>	<i>schlafe</i>	<i>laufe</i>	<i>gebe</i>
<i>du</i>	<i>kommst</i>	<i>schläfst</i>	<i>läufst</i>	<i>gibst</i>
<i>er/sie/es</i>	<i>kommt</i>	<i>schläft</i>	<i>läuft</i>	<i>gibt</i>
<i>wir</i>	<i>kommen</i>	<i>schlafen</i>	<i>laufen</i>	<i>geben</i>
<i>ihr</i>	<i>kommt</i>	<i>schlaft</i>	<i>lauft</i>	<i>gebt</i>
<i>sie/Sie</i>	<i>kommen</i>	<i>schlafen</i>	<i>laufen</i>	<i>geben</i>

NB: Alle uregelmæssige udsagnsord står opført bagest i denne bog. Der står dog kun 3. person ental i nutid. Du skal altså kende den regel, at udsagnsordene kun forandrer stamme i 2. og 3. person ental og er regelmæssige i de andre personer.

4B

Brug listen over uregelmæssige udsagnsord bag i bogen, og find mindst 5 eksempler, der bøjes ligesom

1. *kommen*: _____

2. *schlafen*: _____

3. *geben*: _____

4C

Indsæt udsagnsordet i parenteser i følgende sætninger.

1) (*geben*) Wir _____ dem Nachbarn jeden Nachmittag unsere Zeitung.

_____ du deinem Nachbarn auch deine Zeitung?

2) (*schlafen*) Sonntags _____ Familie Meier lange.

_____ du sonntags auch lange?

3) (*kommen*) _____ du morgen zum Kaffee zu mir?

- Morgen _____ ich nicht, aber übermorgen.
- 4) (gehen) _____ wir am Wochenende ins Kino?
Nein, ich _____ nie ins Kino.
- 5) (fahren) _____ du mit dem Zug nach Berlin?
Nein, ich _____ mit dem Auto.
- 6) (essen) Was _____ du morgens zum Frühstück?
Meistens _____ ich ein Ei und zwei Brötchen.
- 7) (sprechen) _____ du gut Deutsch?
Nein, ich _____ nicht so gut Deutsch. Mein Englisch ist besser.
- 8) (auf-stehen) Wir _____ morgen spät auf. Und du?
Dann _____ ich auch spät auf.
- 9) (werfen) Wer _____ diesen Ball über die Mauer?
Das mache ich. Ich _____ gut.
- 10) (sehen) Wir _____ heute abend einen Film im Fernsehen.
Was _____ ihr? Wir _____ heute nicht fern.
- 11) (sehen) _____ du gern italienische Filme?
Nein, ich _____ lieber französische.
- 12) (lesen) Die Kinder _____ gern Donald Duck.
Was _____ du gern?

4D

Lav spørgsmålene til følgende svar.

1. Frage: Wann _____ ?
Antwort: Wir stehen um 10 Uhr auf.
2. Frage: Wann _____ ?
Antwort: Dietmar kommt am Sonntag.
3. Frage: Was _____ ?
Antwort: Ich lese jeden Morgen die Zeitung.
4. Frage: Was _____ ?
Antwort: Ich gebe meinen Eltern Wein und Schokolade.
5. Frage: Wann _____ ?
Antwort: Wir gehen so gegen 12 Uhr nach Hause.
6. Frage: _____ ?
Antwort: Nein, ich spreche nicht gut Französisch.
7. Frage: _____ ?
Antwort: Ja, wir sehen jeden Tag die Tagesschau.
8. Frage: _____ ?
Antwort: Ja, ich esse viel Gemüse.
9. Frage: _____ ?

Antwort: Ja, ich schreibe oft Briefe an meine Freunde in Deutschland.

10. Frage: _____ ?

Antwort: Der Film fängt um 8 Uhr an.

11. Frage: _____ ?

Antwort: Nein, dies Jahr fahren wir nicht nach Österreich.

12. Frage: _____ ?

Antwort: Nein, ich nehme keinen Regenschirm mit auf den Spaziergang.

4E

Oversæt nedenstående sætninger.

- 1) Pigen venter på veninden.
- 2) Om søndagen sover Hans og Grethe altid længe.
- 3) Chefen betaler regningen.
- 4) Ved fester spiser og drikker mange mennesker for meget.
- 5) Christina læser mange bøger og aviser.
- 6) Vi kører til Norge om sommeren og til Italien om vinteren.
- 7) Du kører (i) bil hver dag. Hvorfor tager du ikke U-banen?
- 8) Børnene besøger bedsteforældrene.
- 9) Du svarer på spørgsmålet.
- 10) Hvordan kommer du til byen? Går du, eller kører du?
- 11) Jeg går i hvert fald ikke. Jeg tager bilen.
- 12) Ruden er i stykker igen! Drengen kaster altid noget igennem ruden!
- 13) Læreren arbejder for meget.

- 14) Forældrene sælger bilen og køber et hus.
- 15) Om sommeren rejser vi til Tyskland og besøger vennerne.
- 16) Varene i supermarkedet koster ikke meget.
- 17) Nu til dags rejser man mere end før i tiden.
- 18) Hvem arbejder her? Det gør vi alle sammen!
- 19) Kommer I med i biografen? Vi går snart!
- 20) Jeg henter avisen. Køber du ind?
- 21) Peter læser avisen. Han venter på U-banen.
- 22) Eleverne svarer på spørgsmålet.
- 23) Om eftermiddagen drikker Kurt kaffe og spiser kage!
- 24) Familien venter på tanten og børnene.

Brug følgende ord og vendinger til oversættelsen.

vente på - warten auf
om søndagen - sonntags
ved fester - auf Festen
mange - her: viele
bøger - Bücher
aviser - Zeitungen
til Norge - nach Norwegen
om sommeren - im Sommer
hver dag - jeden Tag
U-bane - U-Bahn f
svare på - antworten auf
spørgsmål - Frage f

til byen - in die Stadt
i hvert fald ikke - auf keinen Fall
rude - Scheibe f
igennem - durch
for meget - zu viel
vennerne - die Freunde
varerne - die Waren
i supermarkedet - im Supermarkt
nu til dags - heutzutage
end - als

før i tiden - früher
gøre - tun
alle sammen - alle
i biografen - ins Kino
snart - bald
opgave - Frage f
om eftermiddagen - nachmittags
kage - Kuchen m
børnene - die Kinder

18B

Oversæt følgende sætninger til tysk.

- 1) Jeg har åbnet vinduet for ham.
- 2) Børnene er her. Vi har hentet dem.
- 3) Vennerne har besøgt os i går.
- 4) Vi har grinet meget sammen.
- 5) Min ven giver mig mange gaver til jul.
- 6) Jeg har købt ham en skjorte.
- 7) Han elsker hende, men hun elsker ikke ham.
- 8) Hvorfor kan du ikke lide ham?
- 9) Jeg har intet imod ham.
- 10) Må jeg vise Dem min have?

- 11) Han har solgt sin cykel til mig.
- 12) Kender du min onkel? Vi besøger ham hver dag.
- 13) Min kone? Jeg leder også efter hende.
- 14) Pigerne er glade, deres far leger med dem.
- 15) Hans vil læse bogen: giv ham den. (på tysk: den ham)
- 16) Her er Inges avis: giv hende den. (på tysk: den hende)

Brug følgende ord og udtryk til oversættelsen.

til jul - zu Weihnachten
skjorte - Hemd n

elske - lieben
sælge til - verkaufen an + akk.

hver dag - jeden Tag
lede efter - suchen nach

19 Uregelmæssige udsagnsord i datid

I modsætning til de regelmæssige udsagnsord forandrer de uregelmæssige udsagnsord stammen i datid. Hvordan stammen forandres, er der ingen regler for. Man er nødt til at slå ordet op i ordbogens liste over uregelmæssige udsagnsord. I rubrikken "præteritum" (datid) finder man datidsformen af 3. person ental.

<i>infinitiv (navnemåde)</i>	<i>præteritum (datid)</i>
<i>gehen</i>	<i>ging</i>
<i>kommen</i>	<i>kam</i>
<i>stehen</i>	<i>stand</i>
<i>waschen</i>	<i>wusch</i>

NB: I denne bog findes der bagest en liste over de mest almindelige udsagnsord. Så kan man bruge *ging*, *kam*, *stand* og *wusch* til at finde den rigtige datidsform.

	<i>gehen</i>	<i>kommen</i>	<i>stehen</i>	<i>waschen</i>
<i>ich</i>	<i>ging</i> ÷	<i>kam</i> ÷	<i>stand</i> ÷	<i>wusch</i> ÷
<i>du</i>	<i>gingst</i>	<i>kamst</i>	<i>standest</i>	<i>wuschst</i>
<i>er/sie/es</i>	<i>ging</i> ÷	<i>kam</i> ÷	<i>stand</i> ÷	<i>wusch</i> ÷
<i>wir</i>	<i>gingen</i>	<i>kamen</i>	<i>standen</i>	<i>wuschen</i>
<i>ihr</i>	<i>gingt</i>	<i>kamt</i>	<i>standet</i>	<i>wuscht</i>
<i>sie/Sie</i>	<i>gingen</i>	<i>kamen</i>	<i>standen</i>	<i>wuschen</i>

NB: Der er ingen endelse i 1. og 3. person ental.

19 A

Indsæt de rigtige bøjningsformer i datid.

geben

wir _____
Frau Meier _____
man _____
die ganze Familie _____
Peter und Inge _____
die Eltern _____
mein Freund und ich _____
ihr _____
Sie, Herr Sauer _____

fahren

du _____
Familie Schmidt _____
Karl und Jürgen _____
wir _____
beide Familien _____
ich und du _____
meine Freundinnen _____
die Großeltern _____
man _____

essen

wir _____
Familie Sander _____
ich und du _____
Hans _____
mein Freund und ich _____
man _____
alle Familien im Haus _____
Sie, Frau Hartmann _____
er und sie _____
die Gäste _____

ziehen

du _____
Familie Schmidt _____
Karl und Jürgen _____
wir _____
beide Familien _____
ich und du _____
meine Freundinnen _____
Kirsten _____
es _____
der Wind _____

wer _____
du _____
du und ich _____
Meiers _____
beide Familien _____
ich _____
unsere Freunde _____
er _____
die Lampen _____

ihr _____
mein Freund und ich _____
Herr und Frau Müller _____
wer _____
Sie, Frau Winter _____
ich _____
er und sie _____
der Autofahrer _____
die Touristen _____

du _____
Gabi und Frank _____
die Kinder _____
ihr _____
wer _____
beide Familien _____
die Eltern _____
mein Vater und ich _____
ich _____
der Mann _____

die Großeltern _____
man _____
ihr _____
mein Freund und ich _____
Herr und Frau Müller _____
wer _____
Sie, Frau Winter _____
ich _____
er und sie _____
die Autos _____

19B

Indsæt datidsformen af udsagnsordet i parentes.

Michaela, 17 Jahre, wohnt in Ostberlin, erzählt vom Leben in der DDR:

Als Kind (haben) _____ ich keine Probleme mit dem Leben in der DDR. Ich (sein) _____ Mitglied in der FDJ. Wir (fahren) _____ in Gruppen an die Ferien, (sitzen) _____ am Lagerfeuer, (singen) _____ Lieder, (schwimmen) _____ in der Ostsee und (steigen) _____ auf Berge. Wir (sprechen) _____ natürlich viel über Politik und wir (lesen) _____ die Werke von Marx und Lenin. Aber das (finden) _____ ich ganz natürlich, denn so war es ja immer gewesen. Das (werden) _____ anders, als ich meine Freundin Gabriele kennenlernte. Ihr Vater (sein) _____ Pfarrer an der Marienkirche. Mit Gabriele (gehen) _____ ich zum Jugendgottesdienst. Da lernte ich eine ganz andere Welt kennen. Ich (erfahren) _____ etwas über eine ganz andere Seite des Lebens. Die FDJ (erscheinen) _____ mir jetzt oberflächlich und verlogen. Ich wollte nicht zur Jugendweihe gehen, sondern konfirmiert werden. Meine Eltern (sein) _____ dagegen. Sie (wissen) _____, daß ich dann keine Chancen (haben) _____, eine Ausbildung zu bekommen. Aber das (sein) _____ im Herbst 1989 und dann (kommen) _____ die Wende und alles (sein) _____ anders.

Christa Schwarz, 37 Jahre, wohnt in Leipzig, geschieden, 2 Kinder:

Ich (werden) _____ 1985 geschieden. Die Kinder (bleiben) _____ natürlich bei mir. Mein ehemaliger Mann (sein) _____ Alkoholiker. Unser Alltag (sein) _____ hart, aber Sorgen (haben) _____ wir nicht. Wir (stehen) _____ früh auf, (essen) _____ zusammen und dann (nehmen) _____ wir den Bus zur Fabrik. Die Kinder (gehen) _____ in den Betriebskindergarten. Als alleinstehende Mutter (werden) _____ ich vom Staat unterstützt. Ich (haben) _____ auch einen freien Haushaltstag im Monat und wenn die Kinder krank (sein) _____, (bleiben) _____ ich bei ihnen zu Hause. Wir (haben) _____ nicht viel Geld, aber die Miete (sein) _____ niedrig und Lebensmittel (sein) _____ billig. Aber dann (kommen) _____ die Wende und alles (werden) _____ anders. Zuerst (schließen) _____ der Kindergarten, dafür (sein) _____ kein Geld mehr da. Aber nun (sein) _____ die Kinder ja schon größer, es (gehen) _____ also. Aber dann (werden) _____ die Fabrik geschlossen und ich (werden) _____ arbeitslos. Zuerst (bekommen) _____ ich

Arbeitslosenunterstützung und das (gehen) _____ noch. Aber nach einiger Zeit (bekommen) _____ ich nur noch Arbeitslosenhilfe, während die Mieten und die Preise (steigen) _____. Sicher, jetzt habe ich meine Freiheit, aber wozu?

Jürgen Meinert, 43 Jahre, wohnt in Rostock, verheiratet, 1 Kind, EDV-Kaufmann:

Zu DDR-Zeiten (sein) _____ ich Techniker auf der Werft. Es (gehen) _____ uns gut. Wir (haben) _____ ein Haus und ein Auto und (fahren) _____ jedes Jahr auf Betriebskosten auf Urlaub. Dann (kommen) _____ die Wende und wir (sein) _____ zuerst alle so froh! Aber dann (kommen) _____ das Erwachen! Keiner (haben) _____ ja gewußt, wie schlimm es um die Wirtschaft in der DDR (stehen) _____. Die Werft (entlassen) _____ die Hälfte ihrer Mitarbeiter, auch ich (werden) _____ entlassen. Aber das (sein) _____ meine Chance, denn ich mußte mich umstellen. Ich (haben) _____ mich schon immer für Computer interessiert, obwohl es in der DDR nicht so viel davon (geben) _____. Jetzt (gehen) _____ ich auf Umschulungskurse und nach 2 Jahren (bekommen) _____ ich wieder eine Arbeit. Meine Familie (haben) _____ eine harte Zeit und besonders meine Frau (haben) _____ es schwer mit mir, aber nun geht es wieder vorwärts!

19C

Oversæt nedenstående sætninger.

- 1) Uheldet skete, og straks kom (der) mange mennesker ud på gaden.
- 2) Forestillingen var forbi, vi gik hen til bilen og kørte hjem.
- 3) Hver morgen tog han bussen ind til sit arbejde.
- 4) Moderen gav sin datter lommepenge; hun gik i kiosken og købte en is.
- 5) Du havde ret. Filmen begyndte allerede klokken halv otte, og vi kom for sent.
- 6) Det unge par så på lejligheden, men de fandt den ikke passende.
- 7) Hans er en god sportsmand: i weekenden løb han 10 km og svømmede i en time.
- 8) Efter middagen dansede og sang de til den lyse morgen.
- 9) Børnene blev større, og familien flyttede til et stort hus.

- 10) Fandt du dine nøgler? Hvor var de?
- 11) Om formiddagen vaskede hun (vaske)tøjet og hængte det op på tørresnoeren.
- 12) Sidste søndag sov vi til kl. 10 og spiste morgenmad i en time.
- 13) Tanten boede på alderdomshjem og nevøen besøgte hende ofte.
- 14) Sekretæren skrev brevene og sendte dem straks.
- 15) Mine bedsteforældre opdragede deres børn til gode samfundsborgere.
- 16) I går var vi ved søen og så på fugle.
- 17) Vi havde en dejlig ferie: vi sov længe, spiste godt og læste mange bøger.
- 18) Hvordan kom I til Italien? Tog I toget, eller kørte I selv?